

Огородня Д. В.

Науковий керівник – **Литвин О.С.**, к.е.н., доц.

ДВНЗ «Університет банківської справи»

АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА КРАЇН З РОЗВИНУТОЮ ЕКОНОМІКОЮ НА ПРИКЛАДІ ІТАЛІЇ ТА АВСТРАЛІЇ

Відомо, що сучасна світова економіка являє собою складний механізм, що функціонує завдяки співпраці та взаємозв'язку окремих країн чи їх об'єднань. Зокрема, місце у економічному просторі будь-якої країни визначається її конкурентноспроможністю. В умовах стрімкої глобалізації взаємодія країн у міжнародних економічних відносинах набуває все більшого значення, особливо у сфері торгівлі товарами та послугами.

Зовнішньоекономічна діяльність країни відіграє потужну роль у формуванні міжнародних економічних відносин з партнерами, а саме впливає на загальний стан економіки та положення країни у світі. Італія та Австралія є одними з найрозвинутіших країн світу, що займають перші місця у рейтингах за якість життя та економічним добробутом. Також обидві країни є членами G20 (Group of Twenty) та OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) [2], а як відомо, економіки G20 становлять 90% світового ВВП, 80% світової торгівлі та дві третини населення світу [1].

Щодо Італії, то країна має диверсифіковану індустріальну економіку з високим валовим внутрішнім продуктом (ВВП) на душу населення і розвиненою інфраструктурою. Відповідно до даних Міжнародного валютного фонду в 2014 році Італія є восьмою за величиною економікою в світі, четвертою за величиною в Європі і в ЄС і третьою за величиною в Єврозоні з точки зору номінального ВВП, і одинадцятою за величиною економікою в світі і п'ятою за величиною в Європі з точки зору ВВП, розрахованого виходячи з паритету купівельної спроможності (ПКС) валют [3]. Для Італії дуже важлива зовнішня торгівля, адже майже 30% ВВП країни становлять експортні операції [4].

Щодо Австралії, то багаті і різноманітні природні ресурси країни включають в себе великі запаси вугілля, залізної руди, міді, золота, природного газу, урану і поновлюваних джерел енергії і приваблюють високі рівні іноземних інвестицій. Основні інвестиційні проекти, такі як проект з видобутку природного газу і нафти Gorgon вартістю 40 млрд. дол., значно збільшить видобувний сектор. Австралія також має розвинену сферу обслуговування і є великим експортером природних ресурсів, енергії і продовольчих товарів. Ключові принципи торгової політики Австралії включають підтримку відкритої торгівлі і успішних багатосторонніх торгових переговорів, особливо в сфері сільського господарства і послуг.

Першим етапом є дослідження Індексу економічної свободи, який вивчає економічні процеси у країнах. За даними The Heritage Foundation, у 2018 році індекс економічної свободи Італії становить 62,5%, Австралії – 80,9% [4]. Отже, можна зробити висновки, що за класифікацією організації Австралія характеризується як країна з високим рівнем свободи та займає 5 місце у світовому рейтингу. Італію класифікують як помірно вільну країну, яка має проблеми у сфері трудових стосунків, податків, фінансів та корупції [4].

Як відомо, одним із головних макроекономічних показників є валовий внутрішній продукт (ВВП). Як зазначає Світовий банк, обсяги ВВП Італії на кінець 2016 року становлять 1,859 трлн. дол. США, коли у Австралії обсяги ВВП дорівнюють 1,205 трлн дол. США. Таким чином, робимо висновок, що обсяги ВВП Італії вищі на 0,654 трлн. дол. США, але одного показника ще недостатньо для висновків [6].

Як вже зазначалося раніше, зовнішньоекономічна діяльність відіграє важливу роль у економіці компаній та країн взагалі. Якщо порівнювати товарообіг країн, то Австралія експортує переважно метали (включаючи дорогоцінні) і це приходиться близько на 40% від загального експорту країни. У 2013 році Австралія експортувала на 23,9 млрд. долл. США дорогоцінних металів, що було найвищою відміткою за окремими товарами в період 2010-2015 років. Натомість, 2013 рік був найуспішнішим по експорту, адже тоді загальна сума експорту становила 99,45 млрд. долл. США [5].

Імпортує Австралія переважно продукти машинобудівної промисловості: автомобілі, двигуни та запчастини. Цей сегмент займає майже 50% всього імпорту Австралії. На інші галузі, а саме імпорт металів, продуктів харчової, текстильної та хімічної промисловості припадає останні 50% [6].

Щодо Італії, то експорт країни в основному експортує промислові вироби: меблі, одяг, продукти хімічної промисловості, взуття. Промислові вироби у експорті Італії становлять майже 83%. На другому місці продукти харчової промисловості, зокрема оливкова олія. Італія виробляє третину від світового виробництва оливкової олії.

Що стосується ввезення товарів на територію країни, то можна сказати, що питому вагу імпорту складають ті ж промислові вироби – майже 70% всього імпорту. Через те, що в країні існує брак енергетичних ресурсів, доводиться імпортувати переважну кількість потрібних для економіки нафти (95% від споживання) та природного газу (60%). Також Італія дуже активно імпортує продукти харчової промисловості. Доля імпорту тут складає приблизно 11%.

Як зазначає Міністерство закордонних справ і торгівлі Австралії, Італія є одним із найбільших партнерів Австралії у сфері торгівлі серед країн-членів Європейського Союзу та протягом 2013-2014 років п'ятнадцятий за обсягами торговельний партнер у світі. Двостороння торгівля у 2013-2014 роках складала 6,7 млрд. дол. США, з якої на користь Італії прийшлося у співвідношенні майже 8:1. Товари як вовна, вугілля та шкіряні вироби домінували в експорті Австралії до Італії. У той же час, Австралія імпортувала медичні препарати, двигуни та насоси.

Зокрема, зросли туристичні відвідування з Італії до Австралії на 97,6% до 72,463 чол. протягом 2013-14 рр. Витрати італійських відвідувачів в Австралії виросли на 21,3% до 519 млн. дол. США за той же період.

Обсяги італійських інвестицій в Австралії є відносно низькими, що відображає концентрацію Італії в межах території ЄС і Середземного моря. Проте, останнім часом спостерігається інтерес італійських компаній у інвестування в Австралії, в тому числі в якості початкового пункту до динамічного індо-тихоокеанського регіону. Загальний запас інвестицій з італійських компаній в Австралії в 2013 році перевищив 2,2 млрд дол. США. Австралійські інвестиції в Італії в 2013 році коштували майже 5 млрд доларів США.

Таким чином можна зробити висновок, що Італія та Австралія є одними із найрозвинутіших країн у світі. Обидві країни мають великий потенціал до подальшого економічного зростання. Також можна сказати, що у австралійсько-італійських відносинах спостерігаються “теплі” відносини та існують перспективи до подальшого співробітництва.

Список джерел:

1. Офіційний сайт організації G20 – [Електроний ресурс] – Режим доступу: https://www.g20.org/Webs/G20/DE/Home/home_node.html
2. Офіційний сайт організації OECD – [Електроний ресурс] – Режим доступу: <http://www.oecd.org>
3. Міжнародний валютний фонд – [Електроний ресурс] – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/russian/index.htm>
4. Index of economic freedom – [Електроний ресурс] – The Heritage Fund <http://www.heritage.org/index/country/italy>
5. Exports, Imports of Australia – [Електроний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tradingeconomics.com/australia/exports>
6. Exports, Imports – [Електроний ресурс] – The World Bank – Режим доступу: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=2&series=NE.EXP.GNFS.ZS&country=ITA>
7. Італія – [Електроний ресурс] – Офіційний сайт Міністерства закордонних справ та торгівлі Австралії – Режим доступу: <http://dfat.gov.au/geo/italy/Pages/italy-country-brief.aspx>